

Stratégia internacionalizácie

Bioeconomy Cluster

August 2017

Bioeconomy Cluster (BEC) je združenie právnických osôb, ktoré vzniklo v decembri 2015 ako výsledok dlhodobých skúseností v oblasti poradenstva poskytovaného širokému spektru partnerov (najmä malým a stredným podnikateľom, akademickej a vedeckej komunite, samospráve a štátnej správe), ich vzájomnej spolupráce a znalosti európskych politík a stratégií. BEC je tiež jedným z výsledkov projektu vybudovania Transferového centra ako súčasť Výskumného centra AgroBioTech pri Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre.

Hlavným cieľom BEC je spolupráca s praxou a zároveň prepájanie praxe s vedou a výskumom. Členmi klastra sú primárne zástupcovia podnikateľskej sféry - malé a stredné podniky (MSP) v sektore poľnohospodárstva, potravinárstva, lesníctva a iných sektorov biohospodárstva, napr. bioenergetika, biotechnológie, eko-stavebníctvo, papiernický priemysel, biopolyméry, biochémia, fyto-farmaceutický priemysel, odpadové hospodárstvo a pod., ďalej zástupcovia výskumu, vývoja a vzdelávania, zástupcovia regionálnych a miestnych samospráv a v neposlednom rade zástupcovia tretieho sektora.

Za účelom vyjadrenia súčasnej pozície klastra v medzinárodnom prostredí a vytýčenia cieľov pre budúcu medzinárodnú spoluprácu bola vypracovaná **stratégia internacionalizácie Bioeconomy Cluster**, ktorá identifikuje príležitosti pre internacionalizáciu. Obsahuje hlavné opatrenia na podporu internacionalizácie, ako aj míľniky v oblasti medzinárodnej spolupráce, ktoré klaster počas svojej existencie dosahuje.

Internationalizácia je pre BEC a jeho členov dôležitým aspektom. Individuálne podniky, najmä MSP, čelia v porovnaní s veľkými podnikmi v procese internacionalizácie viacerým ťažkostiam, ktoré znižujú dosiahnuté prínosy z realizovaných aktivít. MSP sa snažia buď využívať obchodné príležitosti, ktoré sa im naskytajú mimo ich domácich trhov, prípadne sa zameriavajú na posilnenie svojich inovačných schopností s cieľom diferenciacie vlastných produktov od produktov konkurentov zo zahraničia. Kombinácia oboch týchto snáh – internacionalizácia inovačných aktivít - môže prinášať množstvo výhod pre MSP. A práve podpora takýchto aktivít je jedným z hlavných cieľov BEC v oblasti internacionalizácie. Pri plnení týchto cieľov BEC vychádza z predpokladu, že formálne vybudované siete a klastre čelia výzvam spojeným s procesom internacionalizácie oveľa efektívnejšie, využívajú pri tom kumulované znalosti, špecializovanú odbornú pomoc, sieť medzinárodných kontaktov a pod.

Internationalizáciu teda BEC v rámci svojej stratégie poníma z dvoch pohľadov:

1. **podpora internacionalizácie jednotlivých členov klastra (najmä MSP)** – prostredníctvom podpory ich konkurencieschopnosti za využitia európskych nástrojov,
2. **internationalizácia samotného klastra** so zameraním na aktivity spolupráce a sieťovania (networking).

V rámci svojej stratégie internacionalizácie si BEC vytýčil **akčný plán** obsahujúci opatrenia a nástroje na dosiahnutie hlavných cieľov spojených s internacionalizáciou, pričom niektoré míľniky už boli dosiahnuté počas doterajšej činnosti BEC a ostatné opatrenia sú popísané v nasledujúcich častiach stratégie, kde zohľadňujú:

- *geografické pokrytie* - aktivity internacionalizácie BEC sa zameriavajú na oblasť cezhraničnej spolupráce, krajiny V4+, strednú Európu, vybrané makroregióny (dunajský, baltický) a tiež na úroveň EÚ (napr. v rámci projektov Horizontu 2020), pričom uvedené geografické oblasti sú ďalej v stratégii zohľadnené pri návrhu jednotlivých opatrení a oblastí medzinárodnej spolupráce;
- *oblasti spolupráce* (politiky, stratégie, výskum, vývoj, podpora obchodu, marketing, budovanie kapacít a pod.);
- *nástroje* (platformy, členstvo vo výboroch, hodnotenie kvality klastra);
- *finančné programy* (národné, európske).

Súčasný stav v oblasti internacionalizácie a plánované aktivity

Od roku 2016 zástupcovia BEC pôsobia ako experti v rámci **Strategickej pracovnej skupiny pre biohospodárstvo**, ktorá bola vytvorená v rámci tzv. *Stáleho výboru pre poľnohospodársky výskum* (Standing Committee on Agricultural Research (SCAR) - Strategic Working Group „Sustainable Bio-Resources for a Growing Bioeconomy“). Táto pracovná skupina prejednáva, ako môžu byť obnoviteľné biologické zdroje produkované pre biohospodárstvo udržateľným spôsobom. Zástupcovia BEC sa v roku 2016 zúčastnili prvého zasadnutia tejto pracovnej skupiny pre biohospodárstvo počas Bratislava Bioeconomy Conference, ktorá sa konala v rámci slovenského predsedníctva v Rade Európskej únie v októbri 2016 v Bratislave. Konferencia bola organizovaná pod záštitou SCAR a bola zameraná na úlohu regiónov EÚ pri rozvoji udržateľného európskeho biohospodárstva. Cieľom BEC je aj v budúcnosti aktívne participovať v uvedenej pracovnej skupine, zúčastňovať sa jej zasadnutí a získané poznatky využívať vo svojej činnosti, prípadne ich v budúcnosti aplikovať aj pri tvorbe národnej stratégie pre biohospodárstvo.

Z hľadiska informovanosti o politikách a stratégiách je pre BEC významné tiež členstvo v ďalších výboroch, konkrétne v riadiacom výbore Prioritnej oblasti 8 **Dunajskej stratégie** (Konkurencieschopnosť a rozvoj klastrov) a v rámci toho účasť v pracovnej skupine „*Clusters of Excellence*“, ďalej členstvo v národnom výbore Prioritnej oblasti 7 Dunajskej stratégie (Znalostná spoločnosť) a členstvo v Monitorovacom výbore **operačného programu Výskum a inovácie** na obdobie 2014-2020, a to prostredníctvom Únie klastrov Slovenska. Účasť v týchto výboroch a participácia na ich zasadnutiach a každoročných fórach Dunajskej stratégie bude taktiež slúžiť ako jeden z nástrojov pre rozvoj spolupráce a networking. Využívanie operačného programu Výskum a inovácie a jednotlivých jeho opatrení bude tiež napomáhať k rozvoju konkurencieschopnosti individuálnych členov klastra, ako aj klastra samotného.

Čo sa ďalej týka oblasti politík a stratégií, oblasť pôdohospodárstva a biotechnológií bola zaradená medzi hlavné oblasti špecializácie SR, ktoré sú definované v rámci *Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR* (RIS3). Tieto oblasti boli identifikované na základe analýzy vývoja

ekonomiky SR, infraštruktúry a kapacít výskumu a inovácií. V júni 2017 Rada vlády SR pre vedu, techniku a inovácie schválila *Implementačný plán RIS3*, v rámci ktorého bolo zadefinovaných päť domén inteligentnej špecializácie. Téma biohospodárstva je reflektovaná v rámci inovačnej domény „**Zdravé potraviny a životné prostredie**“. Doména je zameraná na tému inovácií a podpory konkurencieschopnosti agrosektora, lesníctva a sektorov spracovania dreva. Zástupcovia BEC sú členmi pracovnej skupiny doménovej platformy „Zdravé potraviny a životné prostredie“ a v roku 2017 sa zúčastnili pracovného kick off stretnutia tejto pracovnej skupiny. Účastou na ďalších zasadnutiach získa klaster prístup k informáciám a zároveň bude môcť prostredníctvom svojho zástupcu preniesť svoje poznatky do stratégie a jej implementácie.

Významným míľnikom prispievajúcim k rozvoju internacionalizácie BEC a jeho členov je tiež založenie **Národnej platformy AgroBioFood Nitra**, ktorá vznikla v roku 2016 na základe *Memoranda o spolupráci* uzatvoreného medzi Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre, Národným poľnohospodárskym a potravinárskym centrom a Bioeconomy Clustom. Platforma prepája vzdelávanie, výskum a podnikateľskú sféru, teda subjekty znalostného trojuholníka, prispieva k podpore rozvoja a inovácií, k transferu a implementácii výsledkov výskumu a vývoja a vytvára podmienky pre zapojenie sa do projektov medzinárodnej spolupráce, nadnárodných konzorcií a štruktúr zameraných na výskum, inovácie a transfer poznatkov do praxe. Platforma bola akceptovaná Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR ako odborný partner pre výskum a vývoj v oblasti potravín a biotechnológií, a zároveň ako oficiálny reprezentant SR vo vzťahu k európskym a medzinárodným iniciatívam a programom. Podpísaním memoranda o založení platformy AgroBioFood sa signatári pripravujú na vstup do konzorcia v rámci tzv. **EIT Food** (European Institute of Innovation and Technology), pričom cieľom BEC je stať sa asociovaným partnerom v konzorciu do roku 2018.

Čo sa týka praktickej spolupráce, jedným z cieľov v oblasti internacionalizácie je prostredníctvom členstva zástupcov klastra v *European Rural Networks' Assembly* (ERNA) – v podskupine pre inovácie - priniesť najnovšie informácie o možnostiach v oblasti vidieckeho rozvoja, konkrétne o možnostiach vytvárania operačných skupín v rámci tzv. **Európskeho inovačného partnerstva** pre poľnohospodárstvo (EIP-AGRI). Cieľom je podporiť vytváranie operačných skupín EIP v rámci SR a ich začlenenie do **EIP Network**. Táto sieť je tvorená inovačnými aktérmi (farmármi, poradenskými spoločnosťami, výskumníkmi, inými podnikateľmi a pod.) na úrovni EÚ v rámci programov rozvoja vidieka. Operačné skupiny EIP sú teda financované v rámci Programov rozvoja vidieka 2014-2020, sú projektovo orientované a zameriavajú sa na riešenie konkrétneho praktického problému, prípadne tiež príležitosti, ktorá povedie k určitej inovácii. Rôzne typy dostupných zdrojov financovania môžu následne pomôcť pri začatí inovačného projektu v oblasti poľnohospodárstva, medzi nimi napr. aj Horizont 2020. Aplikácia príslušných opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020 členmi klastra umožní posilniť ich konkurencieschopnosť. Rovnako tak BEC v rámci internacionalizácie bude podporovať zapájanie sa do existujúcich fokusových skupín, kde sa tvoria budúce konzorciá pre Horizont 2020.

Dôležitou súčasťou spolupráce výskumu s praxou je aj spolupráca s **Výskumným centrom AgroBioTech** a s **Transferovým centrom** založeným pri Slovenskej poľnohospodárskej univerzite

v Nitre. Špičková výskumná infraštruktúra centra umožňujúca realizáciu výskumu na medzinárodnej úrovni v kombinácii s aktivitami transferu technológií a aplikáciou v praxi prispeje k riešeniu konkrétnych problémov a požiadaviek MSP aj s ohľadom na rozvoj inovácií. Okrem toho využije BEC prepojenia aj na sieť transferových centier v dunajskom regióne, tzv. **Danube Transfer Centre Network**. Tie boli dosiaľ zriadené v mestách Cluj-Napoca a Bukurešť (RO), Novi Sad (SRB), Maribor (SI), Vukovar (HR), Pannon (HU), Ruse (BG) a tiež v Bratislave a Nitre. Spolupráca s centrami transferu technológií prinesie ďalšie príležitosti pre členov klastra a rozvoj ich konkurencieschopnosti, nakoľko umožní vývoj riešení pre ich špecifické problémy prostredníctvom inovácií, prenosu poznatkov a technológií medzi akademickým, výskumno-vývojovým a podnikateľským prostredím.

Medzi kľúčové aktivity BEC s ohľadom na internacionalizáciu patrí účasť v medzinárodných projektoch a finančných programoch a schémach. Z európskych programov budú mať pre BEC v budúcnosti význam najmä **COSME, INTERREG, Horizont 2020, Medzinárodný Vyšehradský fond**, ale aj **Európske štrukturálne a investičné fondy**. Keďže BEC sa v rámci internacionalizácie sústreďuje najmä na zvyšovanie konkurencieschopnosti svojich členov, COSME bude stredobodom záujmu ako program umožňujúci lepší prístup MSP k financiam a k trhom, zároveň podporujúci zlepšovanie rámcových podmienok konkurencieschopnosti a udržateľnosti európskych podnikov, podnikateľského prostredia a podnikateľskú kultúru, vrátane vzdelávania, podpory mladých podnikateľov, B2B matchmakingových podujatí, programov mobility a pod. V rámci Horizontu 2020 je podpora inovácií v MSP realizovaná prostredníctvom piliera „Industrial Leadership“, a to v rámci špeciálneho nástroja SME Instrument, prípadne prostredníctvom výziev INNOSUP – pre lepšiu podporu inovácií v MSP. Zatiaľ čo COSME sa zameriava na financovanie rastu relatívne vyspelých MSP, rozvoj lepších rámcových podmienok pre rast MSP v kontexte priemyselných zmien prostredníctvom klastrov v sektoroch strategického záujmu a na lepší prístup na trhy, Horizont 2020 ponúka sériu integrovaných opatrení zameraných na podporu MSP počas celého inovačného cyklu s cieľom podporiť ich rast a ďalší rozvoj.

BEK sa od svojho vzniku zapojil do viacerých projektov. V roku 2017 bol schválený projekt **KETGATE** v rámci programu INTERREG Stredná Európa 2014-2020. BEC sa stal asociovaným partnerom tohto projektu, pričom lídrom projektu je nemecké Steinbeis Europa Zentrum. Cieľom projektu je vytvoriť zo strednej Európy modelový región v oblasti prenosu inteligentných riešení od fázy nápadu až na trh, a to za uplatnenia tzv. kľúčových podporných technológií (key enabling technologies - KET), ako napr. mikro-nanoelektronika, optické technológie, pokročilé materiály a pod. MSP by mal projekt umožniť priniesť inteligentné riešenia na trh rýchlejšie, pričom sa očakáva tiež nárast súkromných aj verejných investícií a podpora dynamického rozvoja KET a ich aplikácie v regióne strednej Európy.

Okrem toho, BEC bol priamo zapojený ako beneficiar v rámci ďalších dvoch projektov zameraných na biohospodárstvo financovaných v rámci INTERREG Dunajského nadnárodného programu 2014-2020. Ide o projekt **DanuBioValNet**, ktorého lídrom je BIOPRO Baden-Württemberg GmbH (Nemecko), a ktorý je zameraný na podporu eko-inovácií v tzv. bio-priemysle prostredníctvom zlepšenia rámcových podmienok a využitia klastrov, potenciálu a rôznorodosti Dunajského regiónu. Ďalším projektom pod vedením Steinbeis Europa Zentrum je projekt **Made in Danube**, zameraný na zlepšenie rámcových podmienok pre inovácie, zvýšenie konkurencieschopnosti a spolupráce MSP

v oblasti biohospodárstva v Dunajskom regióne a na zlepšenie spolupráce výskumných organizácií a firiem. Rovnako bol v roku 2017 BEC zapojený do prípravy projektu **Danube S3 Cluster**, ktorý je zameraný na stratégie inteligentnej špecializácie a ich prepojenie na klastre v krajinách Dunajského regiónu. Účasť BEC v projektoch, či už ako riadny, prípadne asociovaný partner, umožní postupné budovanie referencií a reputácie klastra na medzinárodnom poli.

Z hľadiska nástrojov, ktoré bude BEC využívať pri aktivitách networkingu a rozvoja medzinárodnej spolupráce, je významným členstvo klastra v rôznych európskych klastrových online platformách a iniciatívach. V prvom rade ide o platformu **European Cluster Collaboration Platform (ECCP)**, kde má BEC od roku 2016 vytvorený profil (www.clustercollaboration.eu). ECCP predstavuje nástroj networkingovej podpory pre klastre, ako aj ich členov, pričom cieľom je najmä zlepšiť ich výkonnosť a konkurencieschopnosť prostredníctvom stimulácie nadnárodnej a medzinárodnej spolupráce. Platforma obsahuje množstvo informácií, napr. o aktuálnych výzvach, realizuje mapovanie klastrov a zastrešuje tiež významné matchmakingové podujatia. Služi tiež ako nástroj na vyhľadávanie partnerov za využitia rôznych filtrov, či už jednoducho len podľa kľúčového slova, prípadne podľa typu vyhľadávanej spolupráce, aktuálne prebiehajúcej výzvy, krajiny, odvetvia, niektorej z prioritných oblastí EÚ v rámci stratégie inteligentnej špecializácie a pod. BEC je tiež odoberateľom pravidelného newslettera ECCP, ktorý je rovnako zdrojom cenných informácií.

Ďalším nástrojom na podporu internacionalizácie je sieť **TCI** (www.tci-network.org), globálna sieť odborníkov (jednotlivcov aj organizácií), ktorej cieľom je zvýšiť konkurencieschopnosť regiónov a klastrov a podporovať inovácie. Tento cieľ napĺňa prostredníctvom organizácie matchmakingových podujatí a rôznych konferencií, študijných návštev, programov výmeny pracovníkov, mentoringu, regionálnych iniciatív a projektov. Rovnako aj sieť **Enterprise Europe Network (EEN)** zastrešuje početné matchmakingové podujatia v rámci Európy. Okrem toho, EEN poskytuje poradenstvo v oblasti žiadostí a implementácie projektov v komunitárnych programoch, pomáha nájsť obchodných partnerov vo viac ako 60 krajinách sveta, v ktorých má EEN zastúpenie, podporuje rozvoj a riadenie inovácií a transfer technológií a poskytuje množstvo iných služieb. Uvedené platformy a siete bude BEC využívať ako zdroj informácií o podujatiach, pri vyhľadávaní partnerov pre klaster aj jeho členov (za využitia obchodných, technologických, výskumných a inovačných profilov) a tiež na zviditeľnenie klastra v medzinárodnom prostredí (prostredníctvom vytvoreného a neustále aktualizovaného profilu klastra).

Jedným z ďalších cieľov BEC úzko spätých s angažovaním sa v medzinárodnom prostredí je postupné dosahovanie excelentnosti klastra, ktorá je vyjadrená aj prostredníctvom **Bronze, Silver a Gold label**. Ide o akési značky kvality, ktoré udeľuje *Európska iniciatíva pre excelentnosť klastrov (ECEI)*. V prípade Bronze label, ktorá je najnižším stupňom, ide skôr o vyjadrenie záujmu klastra zlepšovať výkonnosť svojho manažmentu. Oproti tomu, Gold a Silver label sú značkami kvality klastra vychádzajúcimi z veľmi vysokých štandardov praxe riadenia klastrov. Cieľom BEC je získať Bronze label do roku 2018. Značku Bronze label je možné získať na základe benchmarkingu. Ten uskutoční jeden z nestranných odborníkov *Európskeho sekretariátu pre analýzu klastrov (ESCA)* na základe rozhovoru s manažmentom klastra. V rámci rozhovoru sa hodnotí 36 ukazovateľov týkajúcich sa štruktúry klastra, manažmentu a riadenia klastra, jeho financovania, služieb poskytovaných klastrom,

interakcií v rámci klastra a dosiahnutých výsledkov a uznaní klastra. Výsledky sú prezentované v individuálnom reporte, ktorý obsahuje okrem iného aj odporúčania pre ďalšie zlepšovanie klastra.

Internacionalizácia BEC a jeho členov zahŕňa:

- **Podpora rastu konkurencieschopnosti jednotlivých členov, najmä MSP** – pri napĺňaní tohto cieľa sa bude BEC zameriavať na využívanie širokej škály podpory MSP prostredníctvom európskych politík, na využitie nástrojov ako COSME, matchmakingové podujatia a pod. Podpora zahŕňa prenikanie na nové medzinárodné trhy, získavanie nových zákazníkov, ponuku nových produktov, služieb, technológií, posilnenie účasti v globálnych hodnotových reťazcoch, prípadne podporu spolupráce s inými MSP, výskumno-vývojovou základňou a pod.
- **Prístup k aktuálnym a najnovším informáciám, témam, trendom, politikám a stratégiám v oblasti biohospodárstva**, ktoré sú prioritné a najviac diskutované na európskej úrovni a ktorým sa venuje zvýšená pozornosť – hlavnými zdrojmi takýchto informácií sú vybudované osobné kontakty manažmentu klastra so zahraničnými odborníkmi a tvorcami politík; účasť a prezentácia klastra a jeho členov v rámci existujúcich platforiem, iniciatív, sietí, výborov a pod. Okrem toho, množstvo informácií sa do klastra dostáva aj prostredníctvom pravidelných newsletterov od rôznych inštitúcií, organizácií a odborných zoskupení.
- **Prístup na medzinárodne organizované podujatia, konferencie, kongresy, workshopy** – tu sa jednak získavajú dôležité informácie, ale najmä tu dochádza k tvorbe potenciálnych budúcich partnerstiev s medzinárodnými partnermi, či už podnikateľmi, inými klastrami, univerzitami, vedecko-výskumnými organizáciami a inštitúciami a pod. Rovnako tak uvedené podujatia poskytujú priestor na prezentáciu klastra pred medzinárodným publikom. To umožňuje zvyšovať povedomie o činnosti a aktivitách BEC a o činnosti jeho členov a budovať povest' silného a inovatívneho klastra, čo následne povedie k získavaniu ďalších potenciálnych partnerov.
- **Budovanie kapacít** – zahŕňa účasť manažmentu klastra, ale aj jednotlivých jeho členov na rôznych typoch vzdelávacích aktivít, seminároch, školeniach, tréningoch a pod., a tým zvyšovanie kompetencií v rôznych oblastiach.
- **Účasť v medzinárodných projektoch** – ide o projekty pre klaster ako taký, ale aj o zapojenie jednotlivých členov klastra do medzinárodných projektov a partnerstiev, čo im môže pomôcť pri podpore inovácií, pri transfere poznatkov a technológií, pri riešení ich individuálnych problémov a následne aj pri zvyšovaní ich konkurencieschopnosti.
- **Príprava inovatívnych projektov** – ide napríklad o projekty v rámci operačného programu Výskum a inovácie. Táto oblasť zahŕňa prípravu projektov a účasť v nich.
- **Zapojenie zahraničných výskumno-vývojových subjektov/riešiteľov, prípadne prístup k infraštruktúre** – predpokladá využívanie medzinárodnej výskumno-vývojovej infraštruktúry, transfer technológií a s tým spojený rozvoj inovačného potenciálu a zvyšovanie excelentnosti. Kontakty na zahraničných odborníkov na rôzne problematiky a sprostredkovanie konzultácií s nimi pre členov klastra prinesie pridanú hodnotu do riešenia individuálnych problémov jednotlivých členov.
- **Marketing, zviditeľnenie sa na medzinárodnom poli a zvýšenie atraktivity klastra a jeho členov** – v súčasnosti sa dôležitým z hľadiska posúdenia „kvality“ klastra stáva benchmarking,

prípadne akési hodnotenie rôznych aspektov fungovania a manažmentu klastrov. Európska komisia tiež prikladá veľký dôraz na internacionalizáciu klastrov. Dôkazom toho je, že medzi indikátory *European Cluster Excellence Initiative*, ktoré je potrebné naplniť pre získanie tzv. Bronze/Silver/Gold label, patria tiež viaceré ukazovatele týkajúce sa internacionalizácie (napr. webová stránka klastra v cudzom jazyku, účasť a prezentácia klastra na zahraničných veľtrhoch, konferenciách, pobočky klastra alebo stále zastúpenie v zahraničí a pod.). Aktivity internacionalizácie môžu tiež prispieť k vybudovaniu povedomia o klastru a spolu so získaním značky kvality dopomôcť k zviditeľneniu klastra a k budovaniu dobrého mena na medzinárodnej úrovni.

- **Vybudovanie sieťových aktivít (networking) s inými klastrami** – najmä s klastrami podobného tematického zamerania, ale aj rozvoj spolupráce naprieč odvetviami a technológiami. Ide napríklad o vzájomnú výmenu informácií, organizáciu spoločných podujatí (matchmaking events), študijných návštev (study visits), tvorbu spoločných projektov a pod.
- **Získanie zahraničných partnerov/členov do klastra** – členmi klastra by v budúcnosti mohli byť aj zahraničné subjekty. Posilní sa tak pozícia klastra v medzinárodnom prostredí a rozšíri sa jeho pôsobnosť aj za hranice Slovenska, čo umožní rozšíriť základňu potenciálnych partnerov a členov.

Akčný plán internacionalizácie BEC – zhrnutie hlavných bodov:

- *European Rural Networks' Assembly (ERNA)* – členstvo v podskupine pre inovácie – BEC bude podporovať svoje členské MSP pri tvorbe operačných skupín EIP-AGRI v rámci SR a ich začlenenie do EIP Network.
- *Zapájanie do fokusových skupín EIP-AGRI* - BEC bude podporovať zapájanie sa do fokusových skupín EIP-AGRI.
- *Stály výbor pre poľnohospodársky výskum (SCAR)* – zástupcovia BEC pôsobia od roku 2016 ako experti v rámci Strategickú pracovnej skupiny pre biohospodárstvo; cieľom je aktívna účasť v pracovnej skupine a transfer poznatkov do činnosti BEC, prípadne aj do tvorby národnej stratégie pre biohospodárstvo.
- *Členstvo v riadiacom výbore Prioritnej oblasti 8 Dunajskej stratégie (Konkurencieschopnosť a rozvoj klastrov)* - účasť v pracovnej skupine „Clusters of Excellence“; členstvo v *národnom výbore Prioritnej oblasti 7 Dunajskej stratégie (Znalostná spoločnosť)* – vybudované kontakty a získané informácie budú využívané najmä pri rozvoji spolupráce, medzinárodných projektoch a networkingových aktivitách BEC.
- *Členstvo v Monitorovacom výbore operačného programu Výskum a inovácie na obdobie 2014-2020* (zastúpenie v uvedených výboroch prostredníctvom Únie klastrov Slovenska) – BEC bude prispievať k formovaniu podpory klastrov na Slovensku.
- *Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR (RIS3)* – členstvo v pracovnej skupine doménovej platformy „Zdravé potraviny a životné prostredie“ od roku 2017; členstvom BEC získa prístup k informáciám o politikách a stratégiách v oblasti biohospodárstva, pričom bude dôležitú najmä presadzovať úlohu biohospodárstva ako priority v rámci SR.

- *Národná platforma AgroBioFood Nitra* - založená v roku 2016 na základe Memoranda o spolupráci medzi SPU v Nitre, NPPC a BEC; príprava na vstup do konzorcia EIT Food; cieľom BEC je stať sa asociovaným partnerom v konzorciu do roku 2018.
- *Spolupráca s transferovými centrami* (Transferové centrum pri Výskumnom centre AgroBioTech v Nitre, Danube Transfer Centre Network) – transfer poznatkov medzi akademickým prostredím a členmi klastra (MSP) vedúci k rozvoju inovačnej činnosti a rastu konkurencieschopnosti členov BEC.
- *Účasť v medzinárodných projektoch* – od roku 2016 BEC zapojený do prípravy, prípadne implementácie 4 projektov v rámci nadnárodných programov INTERREG podporovaných v rámci Európskej územnej spolupráce; z európskych programov zameraných na inovácie budú mať pre BEC v budúcnosti význam najmä COSME, prípadne aj Horizont 2020.
- *European Cluster Collaboration Platform (ECCP)* – od roku 2016 vytvorený profil BEC na platforme ECCP; ostatné platformy a siete ako zdroj informácií v oblasti medzinárodnej spolupráce a networkingu. Cieľom je najmä aktívnejšie zapájanie sa do uvedených platforiem a ich interaktívnejšie využívanie.
- *Zabezpečenie informovanosti členov klastra* – BEC zabezpečí prístup k aktuálnym informáciám v oblasti biohospodárstva pre svojich členov, pričom využije všetky dostupné zdroje (osobné kontakty, účasť na podujatiach, účasť v projektoch a i.).
- *Prístup na medzinárodné podujatia* – BEC sa bude zúčastňovať významných medzinárodných podujatí zameraných na tematiku biohospodárstva a v prípade záujmu sprostredkuje informácie o podujatiach aj svojim členom.
- *Benchmarking klastra* – získanie Bronze label do roku 2018.